

Wassily Kandinsky (Moscou 1866 - Neuilly-sur-Seine 1944)

Kleine Welten, 1922

Elke prent gesigneerd met potlood en genummerd 30 op de justificatiepagina. (12 prenten)

De portfolio bestaat uit twaalf prenten, waaronder zes in kleur gedrukte lithografieën, vier etsen (drooge naald) en twee houtsneden op Japans papier, vergezeld van een titelblad en justificatie.

Formaat van elk blad: 364 x 278 mm

Uitgevoerd in 1922; deze set is een van de 30 luxe-exemplaren op Japans papier (er bestaat ook een oplage van 200 op gewoon papier), uitgegeven door Propyläen Verlag, Berlijn, gedrukt aan het Staatliches Bauhaus in Weimar.

Tijdens de eerste jaren van het Bauhaus in Weimar, gekenmerkt door een uitbundige activiteit en een vruchtbare samenwerking tussen de verschillende ateliers, meesters en studenten (vgl. de uitvoering van de muurschildering voor de Juryfreie Kunstschau van 1922, pp. 250-54 hierna), keert Kandinsky terug naar de technieken van de gravure en creëert een portfolio van 12 gravures (bestaande uit een gelijk aantal houtsneden, lithografieën en droge naald-etsen), met de hulp van de drukkerij van het Bauhaus. De oplages werden uitgevoerd op koperplaten en hout door de uitgeverij Propyläen in Berlijn, waarbij houten platen en koperplaten gegraveerd werden door de kunstenaar zelf tijdens de zomer van hetzelfde jaar. De oplage bedroeg 230 genummerde exemplaren, en 30 exemplaren van een luxe-editie, gedrukt op Japans papier. De normale editie was gedrukt op geschept papier.

In deze gravures, vol inventieve frisheid, vinden we formele elementen terug uit de schilderijen van de Juryfreie Kunstschau, evenals een herwerking van motieven die doen denken aan schilderijen uit de muzikale periode van de kunstenaar. Deze enkele reminiscenties gaan gepaard met de eerste tekenen van de stilistische evolutie van de schilder richting een zuiverder geometrisering.

De titel van de portfolio verwijst naar de individualiteit van elk werk, in tegenstelling tot wat een bescheiden gravure zou kunnen doen vermoeden. Elke organisatie, grafiek of punt, een oppervlak op het schilderij, maakt deel uit van een uniek geheel dat een organisme vormt, een levend universum volgens Kandinsky.

Kandinsky schreef een prozagedicht in het Duits (het manuscript wordt bewaard in het Kandinsky-archief) met dezelfde titel: Microcosmos - Kleine Welt. Dit gedicht, dat de vorm en beschrijving van de portfolio lijkt te volgen – met opsommingen van formele en picturale elementen als gevolg van de verkenning van een abstract werk – zou geïnspireerd zijn door gedichten uit de cyclus Klänge. De Duitse versie van dit gedicht door Kandinsky staat op de achterkant van een brief aan Hugo Ball, gedateerd op 12 juli 1914, en wordt bewaard in het Kandinsky-archief.

Literature:

Roethel 164–175

Artist description:

Kandinsky was a Russian painter, and art theorist. He is credited with painting of the first purely abstract works. Born in Moscow, Kandinsky spent his childhood in Odessa. He enrolled at the University of Moscow and chose to study law and economics. Quite successful in his profession—he was offered a professorship (chair of Roman Law) at the University of Dorpat—he started painting studies (life-drawing, sketching and anatomy) at the age of 30. In 1896, he settled in Munich and studied first in the private school of Anton Ažbe and then at the Academy of Fine Arts, Munich. He went back to Moscow in 1914, after World War I started. He was unsympathetic to the official theories on art in Moscow and returned to Germany in 1921. There, he taught at the Bauhaus school of art and architecture from 1922 until the Nazis closed it in 1933. He then moved to France where he lived the rest of his life, and became a French citizen in 1939. He died at Neuilly-sur-Seine in 1944.